

ناوگان دریایی اسپانیا درهم شکست

422 سال پیش ، در روز 8 اوت سال 1588 میلادی ناوگان دریایی شکست ناپذیر اسپانیا که برای تصرف انگلستان اعزام شده بود در مقابل بندر گراویلنس بر اثر آتش توپخانه ها و عملیات ایذایی انگلستان در هم شکسته شد...

422 سال پیش ، در روز 8 اوت سال 1588 میلادی ناوگان دریایی شکست ناپذیر اسپانیا که برای تصرف انگلستان اعزام شده بود در مقابل بندر گراویلنس بر اثر آتش توپخانه ها و عملیات ایذایی انگلستان در هم شکسته شد.

اعزام ناوگان نیروی دریایی اسپانیا برای تصرف خاک انگلستان دلایل متعددی داشت.

رنسانس ، ظهور مذهب پروتستان که منجر به درگیری های مذهبی در اروپا شد ، کشف قاره جدید آمریکا و غارت منابع عظیم آن توسط اسپانیایی ها ، باعث شد تا سایر کشورهای بزرگ اروپا مانند فرانسه و انگلستان نیروی دریایی خود را تقویت کرده و ناوگان های خود را برای کشف سرزمین های جدید عازم اقیانوس ها کنند.

در سال 1558 میلادی الیزابت تودور دختر آن بولین دومین همسر هنری هشتم پس از درگذشت پدرش ملکه انگلستان شد. در حالی که خواهر ناتنی اش ماری که حاصل ازدواج اول هنری هشتم با کاترین آراگون بود و با پادشاه اسپانیا فیلیپ دوم ازدواج کرده بود ، باید ملکه انگلستان می شد.

از سوی دیگر کاتولیک های انگلیسی که پس از برقراری مذهب پروتستان در این کشور ، به شدت تحت فشار قرار گرفته بودند ، ماری استوارت ملکه کاتولیک اسکاتلند را وارث حقیقی تاج و تخت انگلستان می دانستند ، اما الیزابت اول دستور زندانی کردن ماری استوارت را داد و در سال 1587 میلادی فرمان قتل وی را صادر کرد.

قتل ماری استوارت یکی از عواملی بود که باعث شد فیلیپ دوم پادشاه کاتولیک اسپانیا تصمیم حمله به انگلستان را اتخاذ کند. با این حال حمله وی به انگلستان تنها به دلیل اختلافات مذهبی نبود.

از سال های پیش ، با قدرت یافتن نیروی دریایی انگلستان ، کشتی های انگلیسی و کورسرهایی (دزدان دریایی دولتی) انگلیسی مانند فرانسیس دریک بی وقفه به کشتی های اسپانیایی که مملو از گنجینه های متصرفات اسپانیا در قاره آمریکا بودند ، در اقیانوس اطلس حمله می کردند.

همچنین در منطقه هلند و فلاندر که در تصرف اسپانیا بود ، فیلیپ دوم دائما با شورش های هلندی ها مواجه بود و الیزابت اول از شورشیان هلندی حمایت می کرد.

در سال 1585 میلادی ، فرانسیس دریک با کشتی های خود به جزیره اسپانیایی سن دومینگو در دریای کارائیب حمله کرد و این جزیره و سپس شهر کارتاژن در ونزوئلا را غارت نمود.

در راه بازگشت ، در سال 1587 میلادی ، دریک ، بندر کادیس واقع در سواحل آندلس اسپانیا را به آتش کشید و حتی تعدادی از کشتی های جنگی اسپانیا را نابود کرد.

وی در بازگشت ، توسط الیزابت درجه آدمیرال نیروی دریایی انگلیس را دریافت نمود.

به این ترتیب کاسه صبر فیلیپ دوم لبریز شد و او تصمیم گرفت بزرگترین عملیات نظامی آن دوران را علیه انگلستان انجام دهد.

نیروی دریایی اسپانیا که به 171#&؛آرمادا؛ موسوم بود یک ناوگان باشکوه از کشتی های جنگی بود.

این ناوگان از 130 کشتی جنگی تشکیل شده بود و از یک نیروی نظامی قدرتمند شامل 30000 ملوان و سرباز ، توپخانه قوی ، تجهیزات لازم برای محاصره شهرها ، بیمارستان نظامی و غیره برخوردار بود.

این ناوگان عظیم تحت فرماندهی دوک مدینا سیدونیا عازم انگلستان شد تا خاک انگلستان را تصرف کرده و شهر لندن را اشغال نماید.

دوک مدینا سیدونیا یک فرمانده ارتش زمینی بود و تجربه دریانوردی نداشت ، اما در پی درگذشت سانتاکروز آدمیرال نیروی دریایی اسپانیا به فرمان فیلیپ دوم جانشین وی شد.

در مقابل نیروی دریایی قدرتمند جنگی اسپانیا ، پادشاهی انگلستان دارای یک نیروی دریایی شامل کشتی های جنگی ملکه و کشتی های بازرگانی بود که توسط صاحبان آنها برای مقابله با تهدید اسپانیا به نیروی دریایی اهدا شده بودند.

نیروی دریایی اسپانیا و نیروی دریایی انگلیس قبل از این که ناوگان اسپانیا به دریای مانش برسد ، چهار بار با یکدیگر درگیر شدند اما هیچ یک از این درگیری ها تعیین کننده نبودند.

تا این که نیروی دریایی اسپانیا در بندر کاله واقع در شمال فرانسه لنگر می اندازد.

فاصله بندر کاله تا نزدیکترین بندر انگلیسی فقط 36 کیلومتر بود.

در جریان شب 7 تا 8 اوت سال 1588 میلادی ، انگلیسی ها با قایق های مملو از مواد منفجره و مواد آتش زا با استفاده از تاریکی شب کشتی های اسپانیایی را در بندر کاله مورد حمله قرار دادند.

این حمله ناگهانی وحشت و بی نظمی فراوانی را در ناوگان جنگی اسپانیا ایجاد کرد.

ناخداهای اسپانیایی برای فرار از شعله های آتش دستور دادند زنجیرهای لنگرها را قطع کنند. ناوگان اسپانیا در جریان شب پراکنده شد.

هنگام بامداد دوک مدینا سیدونیا دوباره ناوگان خود را جمع آوری کرد. این آغاز ماجرا بود که در سواحل بندر گراولینس انگلیس رخ داد و درگیری نهایی با انگلستان آغاز شد. در جریان ساعت ها ، توپخانه های ساحلی انگلیسی ها ، ناوگان اسپانیا را زیر آتش گرفتند ، بی آن که کشتی های جنگی اسپانیا بتوانند در مواضع مناسبی برای پاسخ به آتش توپخانه انگلیسی ها مستقر شوند. بسیاری از کشتی های ناوگان اسپانیا به شدت آسیب دیده و غرق شدند. سپس از بداقبالی اسپانیایی ها باد شدیدی از جنوب وزیدن گرفت و کشتی های اسپانیایی را به جهت شمال راند. دوک مدینا سیدونیا تصمیم گرفت بقیه کشتی های خود را نجات داده و به اسپانیا بازگردد. تنها مسیر ممکن برای بازگشت دور زدن اسکاتلند و ایرلند برای بازگشت به اسپانیا بود اما اوضاع جوی و دریا نیز با اسپانیایی ها همراه نبودند ، ده ها کشتی اسپانیایی در سواحل ایرلند به صخره ها برخورد کردند و سرنشینان آنها توسط ایرلندی ها قتل عام شدند. تعدادانگلی از کشتی های ناوگان آرمادا و افراد آن توانستند به اسپانیا بازگردند. به این ترتیب در روز 8 اوت سال 1588 میلادی ناوگان دریایی شکست ناپذیر اسپانیا در مقابل بندر گراولینس انگلیس درهم شکسته شد. اگر باد و اوضاع جوی به کمک انگلیسی ها نمی آمدند ، این ناوگان هنوز آن قدرت را داشت که به خاک انگلستان حمله کند ، زیرا مهمات انگلیسی ها به اتمام رسیده بود و آنها توان دفاع نداشتند ، اما بادهای مخالف ناوگان اسپانیا را به سوی شمال راندند ، در غیر این صورت شاید جریان تاریخ تغییر می یافت.

بهرام افتخاری
جام جم آنلاین